

## ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.  
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamentele se fac numai plătinându-se înainte.

## TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. I. pescari 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cențuri v. a. sau 15 bani rom.

## Invitare de abonament

la

## „TRIBUNA“.

**Cu 31 Decembrie v. 1892 expiră abonamentele lunare, cuartale, semestrale și anuale.****Domnii abonenti sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor lor pentru regulata expediție a foii.****Abonamentele se fac prin mandate postale și numai pentru un timp care începe cu prima și se termină cu ultima lună după stilul vechiu.**Abonamentul lunar costă . . . 1 fl. 20 cr.  
Abonamentul trilar costă . . . 3 fl. 50 cr.  
Abonamentul semestral costă . . . 7 fl. — cr.  
Abonamentul anual costă . . . 14 fl. — cr.**Este în interesul dlor abonenti ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibil. Domnii abonenti vechi pot lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fișile în care li-s'a trimis „Tribuna“ până acum.**

## Administrațiunea.

## Așa le trebuie!

E vorba de comitatul Făgărașului. În congregațiunea ținută acolo în săptămâna trecută s'au petrecut lucruri care es din cadrul intereselor locale și trebuie să le aplețim din punctul de vedere general al causei românești.

Foile maghiare înregistrează ciudate sciri despre cele întâmplate în Făgăraș, sciri ce constituie o bună învățătură pentru toți Români.

Se știe că Făgărașenii s'au pus într-o poziție particulară în organismul nostru național. Nota caracteristică li-o dă deputatul Arpașului Dr. Nicolae Șerban, totodată mare matador în congregațiunea comitatului. Știu este și aceea, că dl Șerban s'a ales deputat, cu consimțământul frunțașilor români din Făgăraș, punându-se

în opoziție cu partidul național român, care în conferința din 20 Ianuarie 1892 a hotărât în unanimitate pasivitatea absolută și generală față cu alegerile parlamentare. La început cu toate acestea deputatul Șerban își da aerul de naționalist, ceea ce nu l'a împiedecat însă ca ceva mai târziu să se înscrie în partidul guvernamental, deși în alegere a bătut tocmai pe un guvernamental, pe Ovrenl Uhlmann. Se ține că și acestea dl Șerban le-a făcut tot cu consimțământul unor frunțași români din Făgăraș.

În parlament însă dl Șerban a rămas om cât se poate de inofensiv. Toată activitatea lui se reduce la atâta, că și-a dat votul fără nici un comentariu pentru proiectele guvernului. Dar' cu atât mai strașnic s'a arătat în afacerile comitatense. Aici a pornit, tot cu spriginul respectivilor frunțași, o luptă crâncenă contra administrației comitatense, în fruntea căreia se află omul de încredere al guvernului, faimosul comite-suprem Guido de Bausznern. Va să zică guvernamental în parlament și opozițional în sala comitatului. Înțelege cineva adâncimea acestei curioase filosofii politice?

Noi nu o putem înțelege. Înțelegem doar ne întrebăm, ce rezultate au voit frații făgărașeni — căci de dl Dr. Nicolae Șerban nu mai vorbim — să obțină pe calea aceasta? Ce au voit să obțină în scim, dar' scim acum ce au obținut, căci ni-o spun foile maghiare.

Anumit, ca să o spunem dela capul lucrului, au obținut un colosal blamăgiu. Strășnicia dlui Șerban, lupta înscenată în congregațiune, grațiositățile ce și-le-au spus acolo unii altora și care s'au complanat mai apoi cu sabia în mână, toate au fost zadarnice, căci în congregațiunea din săptămâna trecută tot dl Bausznern a rămas domnul situațiunii, ear' Români, cu toate silințele ce și-au dat, au fost bătuți în toată forma.

Punctul hotărâtor al afacerii a fost propunerea domnului Șerban et consortes de a pune pe vicecomitele Kapocsányi Mór sub cercetare disciplinară. Pentru această propunere, după rapoartele foilor ungurești, au votat numai 17 membri români ai congregației, pe când majoritatea ei covârșitoare a votat contra. Această stare de lucruri nu o poate schimba telegrama înfrumusețată ce Făgărașenii au trimis „Gazetei Transilvaniei“, că discușiunea a

fost înfocată, lupta a fost desperată, congregațiunea peste așteptare bine cercetată, că peste o mie de țerani din toate părțile comitatului au fost de față și că rezultatul nefavorabil este a se atribui presiunii celor din fruntea comitatului. Vorba e că Români au fost bătuți în ciuda tuturor sforțărilor de a învinge.

Fără îndoială este lucru foarte trist, că aceasta s'a putut întâmpla într'un comitat cu populațiune aproape curat română și în a cărei congregațiune membrii de naționalitate română constituie majoritatea. Fără îndoială că după dreptate administrația comitatului acestuia mai mult ca ori-și-care ar trebui să fie românească și numai românească. Fără îndoială că dl Bausznern cu tot aparatul său administrativ constituie o mare nedreptate pentru frații făgărașeni, care nu fac altă decât se folosesc de dreptul lor, când voesc să se emancipeze de sub acest regim nenorocit.

Însă tot atât de adevărat este, că calea pe care au apucat, nici-când nu-i va duce la acest scop legitim. Din cele pățite ar pute să se convingă despre aceasta. Asemenea se pot convinge și celelalte comitate românești, întrucât nu ar fi convinse până acum, că nu aceasta este calea mântuirii.

Mai presus de toate stă adevărul, că ori-care ținut românesc va găsi vindecarea reilor de care suferă numai atunci, când tot poporul românesc o va găsi. Zadarnice vor fi ori-ce sfârșiri separatiste de a emancipa un singur ținut fără conlucarea tuturor, fără respect la totalitatea poporului românesc. De aceea în interesul poporului întreg și în interesul fiecărui comitat, fiecărui cerc, și fiecărui sat chiar, este înainte de toate o necesitate imperativă, ca să nu ne împărțim puterile, să nu ne abatem nici unul dela linia generală de conduită, pe care poporul și-a croit-o prin reprezentanții săi autorizați, să nu ne luptăm strimți de inimă pentru interese locale, adevărate sau închipuite, ci să avem totdeauna în vedere națiunea întreagă, pentru a cărei fericire să luptăm cu toții. Când națiunea va fi salvată, atunci salvați vom fi cu toții și fiecare, în toate comitatele și în toate comunele.

Dela această atitudine înțeleaptă, românească și patriotică Făgărașenii s'au abătut cu desăvârșire. Mnați unii de interese private, alții de ambiții vanitoase și ear' alții de un patriotism

local foarte rău înțeles, ei și-au croit o politică a lor particulară și au crezut că cu dinsa vor isbuti să-și fericescă comitatul. Grozavă greșală! Rezultatele au dovedit-o.

Ear' tactica prin care și-au pus în lucrare această politică, a fost și mai nenorocită decât politica însăși. A alege un deputat guvernamental, creștând poate a câștiga prin aceasta guvernul, a combate de altă parte acasă pe omul de încredere al aceluiași guvern cu speranța de a reuși, este o tactică atât de contradictorie, atât de zăpăcită, încât în adevăr numai în Făgăraș s'a putut concepe, de capetele care au îndrăsnit să se pună în conflict cu politica tradițională a Românilor și să rupă solidaritatea imensă, cu care cei mai buni din fiii națiunii noastre au decretat pasivitatea în alegerile dietale! . . .

Morală lucrului este destul de concludentă.

Domnul Șerban cu naționalismul său guvernamental și opozițional totodată, fără de a primi cel mai mic sprigin din partea stăpânului în al cărui serviciu s'a pus, n'a putut să se aleagă cu altceva, decât cu gloria capului spart de Kapocsányi Mór, ear' cei-ce au fost destul de imprudenți ca să-l urmeze pe această cale, care el singur nu știe unde îl duce, s'au ales cu o bătaie, fără-că românimea sau măcar comitatul Făgărașului să aibă vre-un folos dintr'însa.

În fața acestei dureroase stări de lucruri nu găsim alt calificativ, decât: Așa le trebuie!

Nu însă din răutate o ținem aceasta, ci în speranța că lecția primită îi va deștepta pe frații făgărașeni și îi va reduce la politica națională românească — unica mântuitoare pentru toți.

## Crisa în Franța.

Cu data de 31 Dec. n. se scriu din Paris următoarele cu privire la scandalul Panama:

Apărătorii lui Lesseps și ai celorlalți acușiți în afacerea Panama nu au de gând să provoace nici un scandal sau vre-o altă încercătură înaintea curții de apel la care se vor prezenta în ziua de 10 Ianuarie. Despre mituirea membrilor parlamentului nu va fi vorba cu această ocazie.

După părerea lui Villebois — Mareuil, președintele comisiei de anchetă

parlamentară, pentru lucrările Panama nu s'au cheltuit decât 200 milioane. Ceialalți bani s'au mâncat.

Ferdinand Lesseps este grav bolnav. Fiul său Carol face mărturisiri cu multă rezervă. Nu vrea să compromită pe nimeni. Se vorbește că Lesseps și tovarășii săi vor fi eliberați încă mâine, numai provizor însă.

„Libre Parole“ aduce știrea, că la 10 Ian. se va pune capăt cercetărilor pornite în contra membrilor camerei și ai senatului.

Comisia de 11 a socialistilor a ținut ieri ședință secretă. Se ține că s'a hotărât a exclude din clubul socialist pe acei membri, care la 10 Ian. n. nu se vor prezenta înaintea palatului Bourbon, unde se va face o demonstrație cerându-se dizolvarea camerei actuale. În capul mișcării socialiste stă Pengeau. El speră că prin o activitate febrilă, se umplă la 10 Ian. întreaga piață Concordia cu demonstrații.

Ați-dimineață poliția a fost ocupată cu ruperea unor placate enorme, în care se cerea lui Carnot să se procedeze cu toată rigoarea în contra hoților dela societatea Panama. Și anume să dea un ordin, în virtutea căruia averea tuturor acelor hoți complicați în scandalul Panama să se confisce, deasemenea și averea soției și copiilor lor. Păcătoșii să fie ținți în temniță până-ce acționarii își vor primi înderțul banii. Tuturor vinovaților să li-se iee drepturile cetățenești și 20 ani de-arindul numele lor să fie pus în cameră și senat, pe o tablă, sub eticheta: „Sarlantani“.

Lume multă se adunase să cetească placatele.

Delahaye a declarat înaintea unui jurișt, că el și soții săi nu vor lăsa nici-cât ca guvernul să cocolosească treaba, nici se mulțumesc numai cu victimele de până acum, ci vor cere să fie dați în judecată toți o sută, câți sunt compromiși.

## Plecarea dlui Lucaciu la temniță.

(Raport special al „Tribunei“.)

Din parohia părintelui Lucaciu, 16/28 Decembrie.

Cu pana încinsă în fundul inimii și al sufletului scriu această epistolă. Și intristat este sufletul meu până la moarte, și vai, creapă înima mea de jalea și durerea ce ni-au căsunat vrășmașii noștri și păstorul ce ne-a dat în gura lupilor.

Astăzi, în 16 Decembrie, după călindarul nostru, s'a dus, s'a depărțat părintele nostru iubit dl Dr. Vasile Lucaciu. S'a dus, ca să stea un an întreg în temnița din Seghedin, unde l'a aruncat dragostea ce a avut pentru

## FOIȚA „TRIBUNEI“.

## Anacreontice.

I.

Ce frumos . . .

Ce frumos îi stă păharul  
Între degete frumoase?  
Din păhar și mâna-i albă  
Sufletu-mi parfum miroase.Și n'ntinându-mi buze arse  
Nu mai știu din ce să beau,  
Căci parfum și vinul are,  
Dar' și degetele au.

II.

De-ai beut . . .

De-ai beut păharul, dragă,  
Drojdia 'mi-o lasă mie,  
Căci de dece ori mai dulce  
Peste buze-mi o să fie.

III.

Tu din marmoră . . .

Tu din marmoră cioplito,  
Eu sunt zeul creator:  
C'un păhar spumegător,  
Eu dau sufletul, iubito,  
Trupului nesimpțitor.Bea! Șardend vei înțelege  
Din păharul fermecat,  
Că norocul e păcat,  
Îndrăneș și făr' de lege.  
Și deapănarea 'mpărat.

## Patriei Românilor.

Mândru sunt de tine  
Ș'al teu falnic nume,  
O, tu cea mai mândră  
Țeară de pe lume.Earăși verse iadul  
Hordele și Darii,  
Tu din sin vei nasce  
Aprigi percutarii.A lor braț, un Ștefan,  
Un Mihail tot gândul,  
Gloatele dușmane  
Vor trăsni de-arindul.Ici vorbindu-i Prutul  
Pe Tatari îi plânge,  
Ear' colo Atila  
Soarbe 'n Tisa sânge.Dunărea deschide  
Umeda-i genună,  
Înghițând Saștaui  
Și crunta Semilună.Și în patru margini  
Se ved' oști barbare,  
Roiuri negre duse  
Și perdate 'n zare.Și cum pere gândul  
Timpurilor crude,  
Doina ear' răsună,  
Buciumul s'aude.Și uimită lumea  
Astfel cuvintează:  
Doina lor e dulce,  
Oastea lor vitează.

G. Murnu.

## Colinde populare.

— De pe Valea-Arieșului. —

Culese de Iuliu Holder din Ofenbaia.

Păcurar doboș Traian  
Flori dalbe\*)Cu oile pe câmpie,  
C'un fluier mare ferecat,  
Cam pe lance răzimat,  
Pru, pru, pru oile mele,  
Că de când v'am prapruit,  
Și barba 'mi-s'a albit,  
Da voui lăsa focului,  
Să vă mai poarte lucrului.  
Dăsa oala, băbălaia  
Nu ne lăsa focului,  
Și ne scoate 'n primăvară,  
Că la Pas-cile luminate,  
Ghioabele 'ți-or fi pline de lapte,  
La Sângeorgiu un miel frumos,  
La Ispas un brav de saș,  
La Sântă Maria-mare  
Un balmoș mare 'ntro căldare,  
La Sântă Maria-mică  
O cușmă creată, toată sdranță,  
Și cojoc lung până 'n pământ  
Plin de pădachi cumu-i stup.

## O disertație ce se ține la finea colindei.

Ați dimineață m'am sculat  
Și îngrabă m'am spălat  
La foale și la rioză.Ați n'am pus chiselită, nici mazere cu  
ceapă să fie cât de gătată, nici prune cu  
mălaia că acela 'mi-e urât. Eu de când tot

\*) Se repetă după fiecare vers

postiam, și cu mazere mă hrănim, de toată  
fața 'mi-se negrise, și pelea 'mi-se negrise  
și numai de poame la foc fierde oh! D-șeu  
să mă ierte. La această și frumoasă, pen-  
tru-că e cam friguroasă, faceți bine și iertați,  
și un păhar pe vin să-mi dați, și pentru-că  
nu o spusei în cântare, să fie păharul cât  
de mare.Eu sunt Petru care poartă cărțile dela  
toate curțile, am bună plată dela împărat, că  
și aseară m'am îmbătat, cuprutorul 'mi-l'am  
stricat și cămașa 'mi-am sfericit, cine cup-  
rutorul 'mi-l'a cărpi și cămașa 'mi-o va lipi,  
vai! bun prieten va fi.\*  
'Mi-am făcut o pungulice nouă, să 'mi  
dați o pițulă sau două, să 'mi cumpăr astăzi  
cioareci noi, că 'i-am rupt astă-toamnă pe  
pulpe, fagind după vult, vulpea fiind hoară  
vicleană, eu sunt ficior de cătană, eu sunt  
micuț cât un picuț da de bine, bine vă poftesc.

## Bizăreii.

— Datine și obiceiuri populare în Lipova. —

Una dintre frumoasele datine ale popo-  
rului român este și „bizăreii“ la sârbătoarea  
nascerii lui Christos.Pe la 4 oare în dimineața ajunului de  
Crăciun, băieți și fete dela 5—12 ani pornesc  
din casă în casă a vesti ajunul sârbători,  
prin strigăte de bucurie:„Bună dimineața, neața lui ajun,  
„Că i mai bun al lui Crăciun  
„Ș'a lui Domnul cel mai bun,  
„Miai cu pucei, plânge baba după ei.Apoi gazda le împarte nuci, alune, co-  
laci, poame uscate, ear' de nu dispune de  
acestea, atunci le împarte și crucerii. Ei apoi  
mulțumesc, cam în modul următor:„Câte șindile la gazdă pe casă,  
„Atâția galbeni la gazdă pe masă.Aceasta durează până pe la 7 oare di-  
mineața, când băieții cu cele adunate se duc  
pe la locuințele lor.În seara de ajun cam pe înserate încep  
copiii a umbla din casă în casă cu icoana,  
steaua, vertepul (vifteemul), precum și colin-  
dătorii.Băieții care umblă cu icoana de regulă  
au din biserică icoana, pe care e zugrăvită  
nascerea Mântuitorului nostru Isus Christos,  
icoana aceasta o pun în casă pe masă și în-  
cep a cânta troparul și condacul prasnucului,  
după aceea se depărtescă. Tot astfel sunt și  
cei-ce umblă cu steaua, cu deosebire numai  
că în loc de icoană ei au stea, pe care încă  
e zugrăvită nascerea Mântuitorului.

Colindele mai obișnuite sunt următoarele:

## „Florile dalbe“.

Dar' a cui is aste curți  
Florile dalbe.Așa mândre și frumoase  
Florile dalbe.Pe din l'untru zugrăvite  
Florile dalbe.

Din afară vâruite.

Dară înaintea curții  
Este un măr și este-un pâr,Dar' în virful mărului  
Stau două turturele,Pică trei picătorele,  
Pică ați și pică mâne,

noi și urgia vrășmașului ce pe toți ne-ar sodomi, căși sntem Români; s'a dus ca într'un an întreg să fim fără păstorul nostru iubit și cinstit, că sus este Dumneșeu, și scie și vede, că Șişeceni și filialele lor, că poporul credincios al părintelui Vasile Luca ci u nu mai are și nici că poate avert alt preot, alt păstor.

Și am rămas orfani. Și vai! cui ce-am greșit. De când l'am avut între noi tot spre mărirea lui Dumneșeu și a binelui deobște am lucrat cu el și sub povățuirea lui. Pacea și dragostea cu înfrățire adevărată a locuit între noi; țigău am avut sub el și în brațele lui părintesci; am fost fericiți și ne plăcea a trăi vădându-l și fiind cu dînsul: și vai, astăzi s'a dus scumpul nostru, lumina ochilor nostri, vieța noastră.

În dimineața zilei pomenite, la începutul anului nostru de blăstēm, s'a dat semn de a ne aduna în sfânta biserică. Au sunat clopotele cum n'au mai sunat nici-când, au cântat cu atâta jale și adînc suspin, încât credințioșii care se scoborau din locașurile lor cu mic cu mare la biserică, n'au fost în stare să-și ascundă durerea adîncă a inimii lor în lacrimile ce șiroaie brăzdan fețele lor, ci cu vaiet și suspin puternic intrau în mărirea casă a lui Dumneșeu. Biserica, jelia și dînsa. La prestol doi preoți, unul Constantin, fratele părintelui Vasile, a adus jertfa pentru cererea îndurării și ajutorului lui Dumneșeu sfântul.

În altar ingenunchia iubitul nostru. Era blând, liniștit, adînc în tainice rugăciuni. Fața îi era veselă avînd înfățișarea unui mucenic care și în fața morții celei mai crâncene stă fără frică, fără cutremur.

Încă n'am stat la o așa sfântă și tainică slujbă; și vădându-l pe iubitul nostru așa liniștit, ne-am întărit și noi în fire, întărindu-ne inima cu paloșa dreptății și a nădejzii în D-șeu bunul și dreptul.

Când însă preotul nostru drag, după săvîrșirea sfintei slujbe, și-a luat rămasul seu de la sfântul prestol, care a fost zidit și împodobit de dînsul, și pe care atâtea jertfe și rugăciuni sfinte a adus pentru noi, poporul seu, când și-a ridicat privirea sa blîndă la bolțile și cupola măreșă a bisericii, când două lacrimi am vădut strălucind în ochii acestia plini de nădejde și bunătațe, ah, n'am mai scuit și tari, ci gemetele și plînsurile noastre jalnice răsuna de acele bolțuri, plîngînd și ele, plîngînd toți păreții cu noi, tineri și bătrâni, fete și femei. Vai, te duci, vai, ne lași, părinte drag; cum ni-au rupt vrășmașii și luții vîndătorii inima noastră, ce-a fi cu noi, nu ne lăsa, părinte!

Și părintele cu glas străzător, cu vorbe dulci ne mîngăie, ne liniștește și ne desnădejduim, că D-șeu nu-i lasă pe cei amărîți și dosediți, și că ne-om mai întâlni poate n scurtă vreme; și ne rugăm unii pentru alții, și pe rîii din neamul nostru să nu-i urim, numai să ne ferim de dîșii.

Era mare ceata ce l'am petrecut pe iubitul nostru preot la casa parohială, unde s'a pus la cale cele ce aveau a se pune.

Ceata din clipă în clipă se măria și se înmulțea, că a venit o mulțime de oameni nu numai din satele păstorite de d-sa, ci și din altele din împregiurime, chiar și de-părtată.

Dar' sosesce cîșul de plecare; și pun toate în mișcare, și preotul nostru iubit urmat de ceata nenumărată, venit să-l mai vadă pe iubitul seu, părăsesc cu familia sa

intristată, casa, vatra sa, unde pentru noi a trăit, părăsesc curtea lășad toate, toate în voea lui Dumneșeu și grija oamenilor buni. Să n'ai frică, părinte — cuvintează curatul-primar cu graiu înecat în lacrimi, — toate le vei afla întocmai cum le lași, vom grijă de casa și ce e în casă, vom grijă de ioșag și de toate câte sînt aici. Și când preotul a lăsat în grije mare mai ales cărțile sale multe și frumoase, biblioteca, ca din o gură a sunat peste tot că nici o iotă nu va peri.

Și am mers cu toții pe lîngă frumoasa biserică, cu capetele desvîlțite, sus la drumul țerii. Aici ne-a așteptat mulțimea sâniilor și o altă ceată de oameni, ca cu toții să-l petrecem pe iubitul nostru preot și părinte la stația drumului de fer din Baia-mare. Când ce să veți: abia soim la crucea dela cimitir, es înaintea noastră o trupă de gendarmi și oprindu-ne, strajameșterul cuvintează că poporul nu l'ie iertat a-l petrece pe preotul seu. Se face gălgăie grozavă, preotul răspunde la gendarmi și notarăș (Bartoș M.) că n'au drept să oprească oameni pacinici în drum; poporul strigă, că el face drumurile, că el plătește și porția pentru ele, au deci dreptul ca oameni pacinici să poată umbla unde vreau. Larma și injurăturile sînt multe.

Preotul cere imputernicirea dela opritorii în drum, și strajameșterul și scoate din tașcă o hîrtie și o dă în mîna preotului. Era îndrumarea fîșolgăbirului de a opri cu puterea armată pe popor să nu-l petreacă pe preotul sgitator prin orașele Baia Sprie și Baia mare la stația drumului de fer.

Părintele Vasile Luca ci u prin cuvinte aspre îndrumă pe gendarmi să cînstească dreptul cetățenesc, dacă cumva nu sîntem în țeară turcească ori tătarească.

După multă vorbă gendarmii deschid drumul la sania domnului părinte al nostru cu cuvintele: placă dară și mergeți, și părintele Vasile face semn și dă cuvînt mulțimii ca să se pună și dîșii în sâni.

După aceasta sania preotului nostru iubit dă înainte la vale în jos, după aceea altă sanie cu preoții Constantin Luca ci u și Iuliu Șurani, care după-oe au fugit pe drumul bun de sanie, gendarmii s'a pus ear' în drumul țerii cruciș; strajameșterul a dispus încărcarea armelor și cu pușcile insulțate a fîntit spre mulțime strigînd: Cine se mișcă e fiul morții.

Un fior grozav trece prin mulțime. Pruncii, fetițele și o parte din muieri cu sberet și plîns se întorc spre sat, până-oe bătrânii înțelepți dîndu-se jos din sâni merg înaintea sulțelor și armelor încărcate să tragă în viu. Se pun la vorbă cu gendarmii.

„Da ce vreți cu noi“ — ăieca bătrînul Dănilă Andreă „pentru-oe ne ești în drum cu arme ca-și-cum am fi noi nisce rufăcători“.

N'ajunge însă nimica, gendarmii din pas în pas string poporul și sâniile înderăt, până-oe acestia resfîrîndu-se părăsesc drumul țerii, și prin ogrădi, drumuri de cîmp și păduri tot isbutesc o frumoasă parte a ajunge la Baia-mare.

Sulț și gloanțe au venit dară să ne rupă de cătră iubitul nostru preot și părinte, sulț și gloanțe sînt cu ce stăpînii vrășmași și nevrednicul nostru archieru și păstor sim-

briaș vrea să ne șteargă lacrimile și să ne îndulcească la sine.

Blăstēm și mânia cerului asupra capetelor lor, gemetele și lacrimile noastre să-i petreacă în toată vieța lor, și rugăciunile noastre să cadă asupra lor.

Încă așa și n'am avut în aceste părți de țeară, și aceasta a fost cea dintăiu. Câte și cum vor urma, numai Dumneșeu bunul scie. Sângele nostru asupra lor și a fililor lor.

L'am și trimis vîldicului din Gherla următoarea telegramă:

Szabó János, episcop, Szamosujvár.  
„Bucurâte, părinte! Pacea și liniștea sufletească ni-o-ai turburat și le-ai răpit.

„Iubitul nostru preot astăzi se duce să suferă pentru dreptate, acum poți începe de nou a ne chinul. Dumneșeu să-ți răplătească, rugăciunile noastre să te ajungă, lacrimile Românilor intristați să-ți fie podoba mitrei tale, păstor nevrednic. Poporul din Șişeci și filiale“.

Și părintele nostru iubit s'a dus, dus ca să robească pentru-că ni-a cerut întotdeauna dreptate și bunătațe.

Te-ai dus, iubite părinte, și ne-au rupt din brațele tale cum a rupt Irod pe princi din brațele mamei lor. Acuma cine ne-a povățuit, cine ne va mîngăia. De vrășmași încungiujați, de luții vînduși, de toți rîii hulți și de moarte superați.

Doar Dumneșeu nu ne va părăsi, nu poate Dumneșeu să stea în slujba dușmanilor nostri și a rîilor care ne oculesc; nu, Dumneșeu cu noi este și ne va ajuta. Vedem că sîntem puși la probă cu virtutea și înțelepciunea noastră, dar' sci-vom a suferi. Avem părinte care cu dreptatea în inimă scie să ridă și în fața morții, vom ride și noi, fi-vom de trebuie jertfa dragostei noastre, dar' de tine, părinte scump și drag nu ne vom deslipi până trăesci și trăim.

Până când, Doamne, anii blăstēmului?!

Un credincios al iubitelui păstor.

Baia-mare, 28 Decembrie.

Scriu cu o nesusă îndestulare a sufletului, că am fost fericit a pute participa și eu la plecarea domnului Dr. V. Luca ci u la pușcărie și la despărțirea lui pe un din sinul prietenilor sei.

Așteptasem mai mulți cu nerăbdare sosirea iubitelui și stimatului nostru martir, când colo după 11 ore înaintea amei și sosesce, trăgînd prin piața cetății la hotelul cetățenesc din Baia-mare, unde eram coadunați spre salutarea și întimpinarea lui.

Am rămas surprinși că l'am vădut acompaniat de așa pușini, când colo eram informați că o să fie însoțit de o mulțime mare de popor și credincioși ai sei.

Ba așteptau chiar și cetățenii orașului prin trotoarele pieței să-l vadă în calea sa spre pușcărie pe „periculosul agitator“.

Eram deja o ceată frumoasă de inteligenți, în frunte cu venerabilul v. președinte al comitetului național dl George Pop de Basesci.

E indescrisibilă consternațiunea ce ni-a cauzat enararea opririi și reținerii suitei și cetei însoțitoare a părintelui V. Luca ci u pe drumul țerii prin un pichet de gendarmi înarmați. Vestea aceasta a trecut ca fulgerul și printre cetățenii Băii-mari, făcînd și între dîșii mare senzație. Unii mai limpedi la vederi și-au manifestat chiar și indignațiunea.

Pe când ne-am pus la masă, dată de frumoasa noastră ceată incununată și de dame intru onoarea celui-oe un an va suferi pentru vandalismele dușmane în temniță, sosiau cete-cete și credințioșii părintelui Luca ci u din Șişeci și filii, enarînd sălbăticia forței brutale, și fazele drumului lor de a-l petrece la gară pe iubitul lor părinte. Căci sciau că părintele lor numai la 3 ore d. m. va pleca spre Dobrița, și așa nu s'au înșelat de a pute fi și dîșii pe acea vreme la gara căii ferate din Baia-mare.

În restaurantul hotelului menționat s'a întins o masă lungă, în fruntea căreia ședea iubitul nostru conducător George Pop, de-a dreapta sa avînd pe tata bătrîn al părintelui Luca ci u, ear' de-a stînga sa pe eroul zilei, pe martirul recăștigării drepturilor noastre naționale.

Aer sərbătorec domnia în sală, încât și cei străini de pe la mesele din lături erau cucerii de dînsul.

Ce frumoasă priveliște: Un osândit de toate puterile întanerecului încungiujaț de prietenii sei de prin Sălagiu, Chior și Sătmar, care adevă a putut să scie de ziua plecării stimatului nostru prieten la Seghedin.

S'au ținut și trei toaste, unul de domnul George Pop. Scim mai tot publicul românesc cu ce foc și căță dragoste românească scie să vorbească acest bătrîn anteluptător al cauzelor noastre naționale, vorbirea sa de aci însă a fost nu numai coroză pe capul celui tras de jertfă, ci coroză a sentimentelor sale proprii. A răspuns apoi Dr. Vasile Luca ci u dîcînd un rămas bun „până le revedere“ și

osândind mai mult pe trădătorii și vîndătorii intereselor noastre, decăt pe nemernicul vrășmaș, care vădîndu-se slab față cu dreptatea ce trebuie să învingă, se aruncă în vulturul omoritor al fărădeleilor. În urmă preotul brav al Chiuzbăienilor dl Nic. Lupan l'a salutată în numele clerului tractual, care cu toții au fost prezenți, afară de pigmeul și nemernicul Iuda din Baia Sprie, Pap Pista.

Nici-când n'a mers mai cu grabă arătătorul dela orologiu ca acum, când eată a trebuit să eșim la gară. Poporul a mers în cete înainte, ear' noi cu sâni în șir frumos după trăsura dlui V. Luca ci u.

Într'adevăr era ceva mîngăietor să veți, că pe lîngă toată forța dușmanilor ne-am putut aduna, și în scurt timp, așa frumoasă societate. Erau și străini mulți, și care parte curiositate, parte drumul i-au adus aici.

Signalul de plecare a sunat deja prima-eară, când George Dămian, un inteligent și brav țeran din Negreie, luând cuvîntul și descriînd cu vorbe bărbătesci brutalitățile gendarmilor, ăieca că era deja pe drumul înspre Baia-mare când l'au oprit gendarmii, ei însă au lăsat sania în drum, prînsă de gendarmi, și cu fuga a venit până aci ca să-l mai vadă pe iubitul lor conducător intru căștigarea drepturilor rapite, să-i poftescă putere și sănătate intru învingerea pedepsei grele și să-l vedem în pace. Nu te supăra, părinte — ăieca — ai tîi sîntem și al nostru ești. Dreptatea trebuie să învingă.

Sună a doua-eară signalul de plecare, se ivesc lacrimi în ochii tuturor. Osânditul se urcă în cușeu, însoțit de soție, familie și frate-seu. Mulțimea nu înceată a striga „Să trăească iubitul nostru Luca ci u! Să trăească!“ Sună a treia-eară, trenul se mișcă și Dr. Vasile Luca ci u privind pe fereașta cușului salută pe adunați dîcînd: „La revedere“ — *virtus romana rediviva*. Ear' publicul dînd refren: „Jos cu barbarismul!“ trenul a plecat, dispărînd din ce în ce mai mult.

Observînd încă, ce am omis, că în Baia-Sprie înaintea școalei române a fost salutată Drul V. Luca ci u de dl învățator Atanasie Lupan și de două fetețe îmbrăcate în alb, care i-au și predat un frumos buchet și o adresă în scris, sfîrșesc și eu cu această epistolă, cu un strigăt puternic: „Să trăească Dr. V. Luca ci u! Și să-l vedem de nou în mijlocul nostru!“

Unul din cei prezenți.

## Alegerile municipale suplimentare.

Din cercul Agrisului (com. Arad) primim cu data 15/27 Decembrie următorul raport:

Comunele Agris și Măderat, care formează cercul Agrisului, au peste 200 alegători români, față cu 10—15 alegători străini, puteau deci să aleagă la congregație numai Români.

Ca pretutindenea, așa și aici s'au pus în mișcare toate mijloacele pentru reeșirea celor propuși „de sus“.

În Agris, nou alesul notar Zászló Mózes (Român, fost adj. not. la vice-comit. din Arad și căpătuit, cu o rudă de a acestuia, se înțelege — maghiară) a umblat cu antistia comunală pe la casele alegătorilor, silindu-i să voteze cu cine el le va ăieca, că de nu, apoi nu va fi bine. Atăta n'a fost destul, ci au fost puși la lucru și „hăitai“ de pădure dela domeniul, care amenințau pe oameni, că dacă nu vor ține cu cine le va spune „dl notar“ș, nu vor fi lăsați să aducă lemne din pădure.

În Măderat s'a comunicat alegerea abia cu 2 zile înainte de efectuare, ear' în ziua alegerii, votantii chemați de antistia comunală, cățiva au mers și au primit ședule pentru votare, care apoi au fost puși pe trăsuri și duși la Agris.

Deși a fost timpul scurt și cu toată presiunea tot s'ar fi putut face ceva, căci poporul aștepta numai după conducători, dar' n'a făcut nime nimic. În Agris sînt 2 preoți și 2 învățatori, care necum să facă ceva, dar' unii au și desbătut pe alegătorii de a forma altă listă. În Măderat deasemenea.

La alegere abia au votat jumătate dintre alegătorii, căci vădînd alegătorii, că în lista candidaților nu sînt Români de ai lor, partea cea mai mare n'a votat. Au fost aleși: Kis, protopretor în Tërnavă, Dr. Tagányi Sándor, avocat în Arad, Zászló Mózes, notar în Agris și Ioan Morar preot în Măderat.

Ne surprinde, că în lista impusă de oficioși, vedem și numele părintelui Ioan Morariu dela Măderat, care până aci a trecut de naționalist în ceții oameni lor.

Serșan popor din cele 2 sate, că bunii conducători mai ai! Mirare de atăta paciență. Mirare încă și aceea, că inteligența română din cele 2 sate nu se sfîșce a se numi Români, când parte își vînd neamul, parte și-l lasă rătaicit și parte sînt timiți ca nisce băieți. Ori poate au cugetat mai bine să fie „pasiviști moderați“ care așteaptă după timpul oportun? Dar' nu după cel politic, numai altfel de timp...?)

## Spicuri din foile maghiare.

Cetim în „Budapesti Hírlap“ dela 1 Ianuarie:

„Maghiarii au o slăbiciune veche pentru Țigani. Se înțelege, iubesc mai mult pe Țigani lături, decăt pe cărturari. Archiducele Iosif este Ungur din toată inima, ba este mai Ungur decăt noi, pentru-că el cuprinde în inima sa pe întreaga națiune țigănească, și cărturarii stabiliți la marginea satului îi sînt tot atăt de dragi, ca și murdarii ce cutrieră satele de-alungul.

„Iubesc mult limba lor, a și învățat-o, a studiat-o din punct de vedere științific și a făcut o lucrure de valoare neperitoare în această privință. El îi cercetează în colibele lor dela marginea satului, corturile de pe marginea drumului, stă de vorbă cu ei, le servece ca naș, la nuntă și la botez, pune pe frumoasele sale fiice să zugrăvească pe Țigani, ba tinerile archiducese compun bucăți musicale pentru Țigani și de câte-ori pleacă dela castelul din Alosúth, lasă daruri pretutindeni printre Țigani, ori unde îi întâlnește.

„Ba nobilul archiduce merge mai departe. S'a încercat să-i aducă la bunătațe pe această necăpătuită lăpădătură. Li-a dat case, pămînt, mijloace pentru arat, a colonizat la Csuth în com. Aradului. Cu un ochiu veghează mereu cu bunătațe asupra acestor zurbagii ai banului Dumneșeu, ear' un buzunar al lui este mereu la dispoziția Țiganilor.

„În aceasta una, în cestia colonizării, archiducele n'a reușit însă. Țigani i-au fost mulțumitori în felul lor: dași banului print' i-au cîntat cîntecul cel mai frumos, fetele și nevastele cu ochii ca jaraical spre dînsul au privit mai șou dragoste, copiii înaintea lui au jucat mai cu haz halaripa, — dar' din colonizare nu s'a ales nimic“.

Foia maghiară publică apoi o scrisoare a archiducelui, în care se plînge că Țigani tot Țigani: autoritățile se plîng că fură cai și alte lucruri, ear' firul cercetării conduce tot la Țigani din giurul seu, pe care s'a silit să-i facă oameni de treabă, li-a cumpărat cai (la 28 familii țigănesci), pe alți mulți i-a luat în slujbă, la curtea sa. Între altele archiducele scrie:

„Alături noaptea a fost între ei o bătaie sângeroasă. Cei căror li-am dat drumul să plece, au atacat pe cei-oe rămîn. Pompierii însă au restabilit ordinea. Hainele noue pentru drum făcute, au fost rupte toate. Acesta este de altfel un obicei de toate zilele al Țiganilor cortorari“.

Din partea foia maghiară observă: „Zadarnic truda Luminăției Sale archiducelui: nu e să facă pompieri din Țigani. Acestia n'au să stîngă nici-odată foc, ci cel mult să — dee foc“.

## CRONICĂ

Căsătoria Archiducesei Margareta Sofia. Programul oficial pentru căsătoria Archiducesei Margareta Sofia e următorul: Reunirea miresei la 21 Ianuarie amei. După amei dîneu Preainalt în familie; seara *Théâtre paré* în opera Curții. La 22 Ianuarie: înainte de amei sosirea părechii regale din Württemberg; după amei dîneu la Archiducele Carol Ludovic; seara mare bal de Curte în salele redutei. La 23 Ianuarie: după amei dîneu de gala în sala redutei; seara mare concert. La 24 Ianuarie: înaintea amei cununia în biserică parohială dio „Burg“; după amei un mic dîneu familiar la Archiducele Carol Ludovic; plecarea noilor căsătorii și dîneu la Archiducele Ludovic Victor.

Schimbări în corpul diplomatic austro-ungar. După cum e informată „Pol. Correspondenz“, în corpul nostru diplomatic se vor face mai multe schimbări. Intre altele atașatul centele Forgach a fost numit atașat pe lîngă ambasada din București.

Numiri. Au fost numiți: Iosif Cherrier jude cercal în Monor; notarul Bela Halász dela tribunalul regesc din Arad subjude cercal în Șiria; subnotarul Alexandru Babó dela tribunalul din Arad notar tot acolo și diurnistul Ioan Cazan a scriitor la jud. cerc. din Felsöpol.

Nove perceporate de dare. Cu ziua de 1 Ianuarie s'au înșinat patru perceporate noue de dare, dintre care unul în comuna Cehul-Silvaniei (comitatul Sălagiu) și altul în comuna Măthészalka din comitatul Sătmar.

Iubileu unii regiment. Regimentul 2 de husari, staționat aici și în împregiurime, își va sberba anul acesta iubileul existenței sale de 150 de ani.

Concert. Primim următoarea invitare la concertul împreunat cu dans ce se va ține în Satul-nou a doua zi de Crăciun (26 Dec. 1892) în restaurantul doamnei M. Alexies. Programa: 1. „Eată ziua triumfală“ de W. Humpel, executată de cor. bărbătesc. 2. „Uite, mamă“, de G. Dima, executată de cor. bărbătesc. 3. „Dorul“ de Scheletti, solo, cîntat de D. Traian Găgulean cu acompaniere de

Pân' se face-un feredeu,  
Feredeu lui Dumneșeu,  
Să se scalde Dumneșeu  
Dumneșeu cu soțul seu,  
Tot se scaldă și se 'ntreabă:  
Ce-i mai bun pe-acest pămînt,  
Nu-i mai bun ca boul bun,  
Că revarsă brazdă neagră  
Și seamănă grău roșu.  
Ear' se scaldă și se 'ntreabă:  
Ce-i mai bun pe-acest pămînt,  
Nu-i mai bun ca oia bună,  
Că cu lăna 'mbracă lumea  
Și cu carnea hărănesce  
Și cu laptele-o 'ndulcesce.  
Ear' se scaldă și se 'ntreabă:  
Ce-i mai bun pe-acest pămînt,  
Nu-i mai bun ca calul bun,  
Că te duce și te-duce.  
Rămăi gazdă sănătos  
Ca un trandafir frumos,  
Ca pomii să înfloriți  
Și ca ei să 'mbătrăniți.

„Junelui bun“.

Strigă Doamne, cine strigă,  
Junelui bun“)  
Strig' un dalboș de 'mpărat  
Cine 'n lume s'a aflat  
Să-mi aducă leu legat,  
Leu legat, nevătămat,  
Nime 'n lume nu s'afiat  
Făr' N. N. fciior tînăr,  
El la grajdul-i se ducea

La murguțul ferecat,  
Găsea grajdul descuiat  
Și murguțul înșelat,  
Înșelat, bine gătat,  
El pe murg încăleacă  
Și la drum că se luă,  
De-alungul drumului  
Și de-alatul cîmpului,  
Saltă iei, saltă coala,  
Saltă 'n vîrșă muntelui  
La culcușul leului,  
Află leul adormit  
De-adormit bin' ajunit,  
Până N. N. se găndia,  
Leul din somn se trezia  
Și din graiu așa grăia:  
„Dar' tu N. N., fciior tînăr,  
„Ce-ai cîntat pe locul meu,  
„Doar' ăiele 'ți-ai urit  
„Ori vieța 'ți-ai sfîrșit“.  
Dară N. N. din graiu grăia:  
„Hai la lupte că sînt drept“,  
Când fu coala mai sub seară  
Dete N. N. și-l supuse  
La pămînt la iarbă verde,  
Jos în țeară se scoboară,  
Cine 'n lume 'mi-l vedea  
Toți pe N. N. îl fericia  
Ferice de maică-sa  
Ce băiat a scaldat,  
Ce-duce leu legat,  
Leu legat, nevătămat,  
Rămăi N. N. sănătos  
Ca un trandafir frumos.

Silviu Bichiean.

\*) După fiecare vers se repetă „junelui bun“.  
Acesta e o cântecă cu care cîntădă junii tineri.

musică. 4. „Cântec nautic“ de Eckert, executat de cor bărbătesc. 5. „Greul la barbiere“, anecdota de Th. D. Speranță, declamată de D. Constantin Tarina. 6. „Serenadă“ de Marschner, executată de cor bărbătesc. 7. „Marșul armatei rom.“ de Dimitrescu, executat de cor bărbătesc. Începutul la 8 oare seara. Întrarea 60 cr. de persoană. Venitul curat se va întrebuiți spre scopuri culturale. Suprasolviri marinimoase se primesc cu mulțumiri și se vor cuita pe cale diaristică, Comitetul arangiator.

**Petrecere.** Tinerimea română din Oradea mare arangiază petrecere cu dans la 23 Ianuarie st. n. 1893 în sala cea mare a hotelului „Arborele Verde“ cu concursul capelei militare, pentru ajutorarea tinerimii studioase din loc, la care invită cu toată onoarea. Comitetul arangiator: Teodor Popescu, președinte; Aurel Lazar, vicepreședinte; Aurel Valean, vicepreședinte; Andreiu Ilie, maior dom. I.; Aurel Szabo, maior dom II.; George Miclea, cassar; Coriolan Mesean, notar; Andreiu Dobossy, notar; Mihail Gropșan, controlor. Începutul la 9 oare seara. Prețul de intrare pentru persoană 2 fl., pentru familie 5 fl. Suprasolvirile marinimoase se primesc cu mulțumiri la adresa cassarului (Nagy-magyar-utoza) și se vor cuita pe calea publicității. În pusa se vor juca „Călușul“ și „Bătuta“.

**Avis și invitare.** Corul vocal român din Biserica-Albă, ca în tot anul așa și în acest an arangiază înspre seara de Sf. Vasile, 31 Decembrie a. c. (12 Ianuarie 1893 st. n.) o producere de cântări și o piesă teatrală. Cântările: „Du-te vânt de Leff bucată boemă.“ „Reîntoarcerea victorioasă“ de Bianchi, cor mixt. „Te-ai dus iubito“ de Porumbescu. „Siciliana“ de Mascagni. „Dă sotto dela Flaidda“ de Michelle Chiesa. „Robada Chiodi“ sau „Chiuituri din viețuța universitarilor de Bologna. După acestea pantomima: „Madam Blaubart“, sânt tot atâtea bucăți străgătoare, care vor încânta publicul. Recomandăm această producțiune în sprigul celor cu simțire și întreg publicului român și prin aceasta îl invităm a ne onora fără de a mai aștepta invitare separată. Biserica-Albă, 20 Dec. 1892. Corul vocal român.

**Hubileul societății române de lectură din Lipova.** Primul următoarele: Invitare la hubileul de 25 de ani al „societății române de lectură“ din Lipova, care se va ține Duminică, a 3-a și de Crăciun, în 27 Dec. 1892 (8 Ian. 1893) cu următorul program: 1. Dimeineața la 8 oare întrunire la deschiderea ședinței festive în localul societății. 2. La 9 oare participare la sf. liturgie, Te-Deum și parastas pentru membrii răposați în biserica parochială. 3. După cultul divin și actele de pietate se va continua ședința festivă în localul societății și se va preda istoricul de 25 de ani al societății. 4. Seara la 7 oare va fi banchet festiv în ospărie la „Regele Ungariei“ cu prețul de 1 fl. pentru o persoană. Lipova, 18/30 Dec. 1892. Aurel Saviciu, cassar; Dr. A. Halic, președinte; At. Brădean, notar. NB. Oferte marinimoase în favorul fondului societății de lectură sânt a se trimite la adresa dlui cassar Aurel Saviciu în Lipova, care apoi la timpul seu se vor cuita cu mulțumiri prin diaristică. Domni și respective familiile, care voase a lua parte la banchet, sânt rugați a se însuși și a trimite costul dlui cassar până Joi, în ziua ajunului de Crăciun.

**Înrolarea soldaților ce petrec în Germania.** Se depeșează din Viena cu data de 30 Decembrie n.: Ordonanța ministerului de războiu dela 9 Septembrie relativă la sistarea parțială a înrolării soldaților ce petrec în Germania s'a revocat ear'. La acele trupe și institute, unde nu s'a făcut în estan, din cauza iviri holerei, instrucțiunea rezerviștilor de întregire, se va face aceasta în primăvara anului 1893, având să se înceapă cel mai târziu în 5 Aprilie.

**Copilucid.** În Vaș s'a spânzurat la 28 Decembrie n. seara băiatul de 15 ani al păzitorului închisorii de acolo. Causa sinuciderii nu se scie.

**Tragerile la loteria de aici în 1893.** Tragerile la loteria din Sibiu în cursul anului expirat arată următorul rezultat: De câte cinciori s'au tras numerii: 71, 82; de câte patru-ori: 63, 64, 90; — de câte trei-ori: 7, 12, 15, 24, 38, 42, 46, 49, 56, 59, 77; — de câte două-ori: 4, 11, 14, 18, 20, 23, 28, 29, 35, 37, 39, 40, 41, 51, 53, 58, 60, 62, 65, 66, 69, 72, 81; — câte odată: 2, 3, 5, 6, 8, 10, 13, 17, 19, 25, 27, 30, 34, 36, 43, 45, 52, 54, 55, 70, 73, 75, 78, 83, 86, 87, 88; — nici într'o trageră nu au eșit anul trecut numerii: 1, 9, 16, 21, 22, 26, 31, 32, 33, 44, 47, 48, 50, 57, 61, 67, 68, 74, 76, 79, 80, 84, 89; — de doi ani nu au mai fost trași numerii: 1, 9, 33, 44, 47, 48, 74; — de trei ani: 22 și 26.

**Căsătoria principelui moștenitor al României.** Cetim în „Timpul“: M. S. regele va pleca la Sigmaringen Vineri, 25 Decembrie, la oarele 7 și 10 seara, cu tren expres prin Verciovoa. Trenul regal va fi compus din șapte vagoane.

În același țiar cetim mai departe că afară de regele Carol la căsătorie vor asista următoarele persoane: Dl L. Catargiu, președintele consiliului, dnii Al. Lahovary, ministrul afacerilor străine, general G. Manu, președintele camerei, G. Gr. Cantacuzino, președintele senatului, generalul Ioan Em. Florescu, D. A. Sturdza, generalul Vlădușcu, Ioan Kalinder, colonelul Comăneanu și maiorul Cocea. Dintre doamne nu vor asista decât doamnelor Maria Cantacuzino și Maria Greceanu.

**Furtul postal din Arad.** Foile maghiare spun că cercetările poliției din Arad pentru descoperirea autorilor furtului postal de acolo până acum nu au dus la nici un rezultat. Doi servitori, areștați zilele acestea, afirmă sus și tare că sânt nevinovați.

**Hymen.** Din Iași primim o invitare la cununia domnului Cristea Georgescu cu d-șoara Valentina Musicescu, care se va celebra Duminică în 27 Decembrie st. v. în catedrala metropoliei de acolo.

**Scire desmintită.** „Hamburger Nachrichten“ desminte scirea, dată și de noi, după care principele Bismarck, ar avé de gând să călătorească în Martie la Fiume.

**Contele Șuvaloff,** ambasadorul Rusiei la Berlin, va însoți pe marele duce Alexis la căsătoria A. S. R. principelui Ferdinand al României.

**Rectificare.** Sântem rugați a da loc următoarei rectificări: În nr. 279 al prețuitei „Tribuna“ în corespondența din cercul M. Ludosului, pe fața a doua, coloana a III-a, este a se rectifica subscrierea președintelui clubului partidului național român, în loc de Vasile Lucaciu „Vasile Suciu“, ce se vede a fi eroare de tipar.

**Din public.\*)**

**Avis.**

Despărțământul Sibiu al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ își va ține adunarea generală Duminică în 27 Decembrie a. c. în Sibiu, suburbiiul Poarta-Turnului. Începutul la 11 oare a. m.

**Programul.**

1. Cuvânt de deschidere.
2. Raportul comitetului.
3. Alegerea unei comisii pentru înscirierea de membri noi.
4. Alegerea comitetului pentru un nou period de 3 ani.
5. Eventuale propuneri.
6. Închiderea ședinței.

Sibiu, 20 Decembrie 1892.

Nicanor Frates m. p., Mateiu Voilean m. p., director, secretar.

\*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesc răspunderea.

**SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.**

**Budapesta, 2 Ianuarie n.** Cu prilegiul gratulațiunii de Anul-Nou ministrul-președinte Wekerle a declarat: El constată că dorește să reguleze cestiunile bisericesci-politice din punctul de vedere al intereselor statului, fără de a atinge dogmele și fără ca să fie conturbate sentimentele religioase. Se vor propune deci în astă privință astfel de modalități, care pe lângă conservarea intereselor statului, nu vor jigni simțemintele religioase ale nici unei confesiuni și vor contribui la pacea reciprocă.

Cu privire la cestiunea naționalităților ministrul declară că în timpul mai nou s'au ivit unele simptome față cu care nu putem fi nepăsători, dar' ale de earși prea mare importanță, ar fi o greșeală tot așa de mare ca și a le ignora. Ținta guvernului este consolidarea și asigurarea statului maghiar pe lângă egalitatea de drepturi ale naționalităților cu privire la limbă și la cultură. Față cu orice alte aspirațiuni neîndreptățite noi vom procede pentru ajungerea acestei ținte cu toată rigoarea în cadrul legilor existente, și nu ne vom sfii a folosi și mijloace extraordinare legale, dacă se vor ivi aberațiuni. (Aplause prelungite.)

**Fiume, 2 Ianuarie n.** Scirea despre o bătaie între Maghiari și Croați e neîntemeiată.

**Paris, 2 Ianuarie n.** Carnot a primit corpul diplomatic și a răspuns la alocațiune, că republica privește cu liniște în viitor.

**București, 2 Ianuarie n.** Camera a primit cu aplause comunicarea contractului de căsătorie a principelui moștenitor.

**Roma, 2 Ianuarie n.** La recepțiunea de gratulațiuni regele a declarat că se simte fericit că Anul-Nou se începe sub cele mai bune auspicii liniștitoare pentru raporturile internaționale ale Italiei.

**Bibliografie.**

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul Tipografic:

**ROMÂNII LA DOBRITIN**  
sau  
**CONDAMNAREA Dnui Dr. V. LUCACIU,**  
amănunțită dare de seamă a procesului intentat dlui Dr. Lucaciu.  
După raportul „Tribunei“.  
Amplificat și îndreptat.  
Prețul 40 cr.

**Concurs literar.**  
Avéud de gând să compun musica pentru o operetă națională română, m'am adresat la mai mulți scriitori români cu rugarea de a-mi scrie un text potrivit pentru o asemenea operetă.

Deoarece apelul meu a rămas până acum fără nici un rezultat, m'am hotărât a escrie un concurs și a mă obliga să premiez cu suma de 150 fl. cea mai bună lucrare care mi-se va presenta până la termenul de 1 Martie st. n. 1893.

Cei-ce doresc a reflecta la acest premiu sânt poftiți a-și trimite lucrările lor în timpul mai sus indicat la adresa redacțiunii țiarului „Gazeta Bucovinei“ în Cernăuți. Fiecare lucrare va avé un motto ce va fi scris pe o plic deosebit care cuprinde numele autorului și care nu se va desface decât atunci când comisiunea va fi aflat lucrarea respectivă vrednică de premiat.

Premiul se va distribui numai decât aceluia pe a cărui lucrare comisiunea o va afla de cea mai bună. Pentru cazul că nici una din lucrările prezentate nu va pute fi premiată, îmi rezerv dreptul de a mai escrie sau nu și un al doilea concurs.

Dreptul de a compune musica pentru opereta premiată, precum și dreptul de reprezentare va fi dreptul meu exclusiv.

Comisiunea de censurare o voi compune-o imediat după expirarea termenului de mai sus în înțelegere cu directorul țiarului „Gazeta Bucovinei“, din cei mai competenți bărbați din Cernăuți.

Rogojesci (Bucovina), în Dec. 1892.

Tudor cav. de Flondor, mare proprietar

**A apărut:**

Harta specială a căilor ferate și oficiilor telegrafo postale din România și țările vecine lucrată cu multă îngrijire de dl Cracalescu.

Prețul unui exemplar e de 3 lei, ori-ce persoană ar dori a poseda o asemenea hartă se va adresa numai dlui Dimitrie M. Cracalescu, strada Arcului nr. 14, București.

**A apărut:**

Studiul practic pentru teoria musicală deșvitat în trei părți: armonie, contra-punct și fugă. De Ernest Frideric Richter. Revăduță și completată de Alfred Richter. Tradusă și editată de Constantin M. Cordoneanu. București. Tipo-litografia și fonderia de litere Dor. P. Cucu. Bulevardul Elisabeta 8.

**LOYERIE.**

Trageră din 31 Decembrie st. n.  
**Timișoara: 42 58 48 1 44**  
**Viena: 75 19 10 55 5**

**Călinđarul țilei.**

22 Decembrie 1892 3 Ianuarie 1893.  
**Italian:** Muc. Anastasia.  
**Gregorian:** Genevova.  
**Soarele:** răsare 8.07, apune 3.56

**Buletin meteorologic.**

Sibiu, 31 Decembrie n. 8 oare dimesneața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 726.1)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
718.3	+8.6	-6.0	-3.4-6.0

Din țeară 26 Dec. n. 8 oare dimesneața.

Stațiunile	Presiunea atmosf. în mm.	Temperatura după Celsius	Vântul	
			Direcția	țârta
Budapesta	772	+ 14.4	NV	1
Sătmăr	772	+ 15.0	V	1
Cluj	773	+ 15.8	—	—
Orșova	780	+ 7.1	V	—
Arad	773	+ 12.5	NV	1
Panciova	771	+ 14.4	NV	1

**Economie.**

**Mișcarea aurului.** Se telegrafeseză din Paris: Evenimentul țilei în piața de schimb de aici e căderea mai nouă a cursurilor deviselor londoneze până la 25'11. Dela bancrotarea uniunii generale nu s'a mai notat în Paris un preț atât de scăduț în dovis. Această aparițiune produce în cercurile financiare de aici cel mai mare eelat. Punctul de aur față cu Londra e demult ajuns. Dar' cu toate acestea o scurgere mai mare de aur nu a avut loc, deoarece banca Engliterii refuză de nou a da drugi de aur, și arbitrageurii le furnisează sunereigni ușori. Prin căderea cursului lirei sterline în Paris, resursele de aur din New-York au devenit ear' mai probabile. Bancherii evită însă cu îngrijire astfel de operațiuni, spre a nu pregăti guvernului incomodări. Afară de aceea crugi de aur aici nu se pot vinde absolut în piață deschisă și trsbue predați al pari băncii Francei.

**Loteria de binefacere a statului.**

La 29 Decembrie n. a avut loc în Viena trageră a XXVIII-a a loteriei de binefacere. Premiul principal de 60.000 fl. l-a câștigat nr. 171998, al doilea de 30.000 fl. nr. 168365; 10.000 au câștigat nr. 82602 și nr. 158022; 1000 fl. nr. 25980 44797 64443 109422 155130 165761 181701 234762 274848 și 297870; 500 fl. nr. 49460 61594 68409 162184 165676 166125 171996 171997 171999 172000 190968 191935 211306 212702 237507 270402 273137 281601 289160; 250 fl. nr. 168364 și nr. 168366; 100 fl. nr. 8461 10378 11812 15485 19150 20918 21661 24568 30635 31627 33689 38991 39758 41278 42546 44260 51121 54405 55466 57456 58649 58670 59606 60740 65835 66996 69660 73117 73237 81883 90634 93175 94644 98253 101015 101484 102169 110662 116984 117406 139531 139804 141698 148045 154172 165911 169840 171841 173065 173252 173870 175262 176245 176348 177934 178077 180046 185596 186814 190818 193845 196253 196335 200422 203038 205148 205468 219669 222558 223109 226014 232862 234915 238453 238928 247442 247649 248341 248344 248509 251470 254761 254806 255785 257111 263888 268684 272901 274531 283737 289055 289511 293055 293739 294442 295301 296222 297661. Losurile ce armeză câștigă câte 10 fl. val. austr. nr. 901-1000 9401-9500 17101-17200 28101-28200 32001-32100 58301-58400 65701-65800 69401-69500 83301-83400 87101-87200 95001-95100 104501-104600 125801-129100 144801-144900 147501-147600 148701-148800 158501-158600 175401-175500 178001-178100 208301-208400 212001-212100 217001-217100 224901-225000 231901-232000 258301-258900 276201-276300 279701-279800 285301-285400 289600.

**Insolvențe. Reunirea creditorilor din Viena**

anunță următoarele insolvențe: Natan Kaufmann, firmă de coloniale în Brăila; Radivoj Maximovici în Crajuveaș; Weinfeld și Weintraub, prăvălie de manufacturi în București; D. Löbel, Alexandru și Tascu, prăvălie de manufacturi în București; Rosolia Jámbar, firmă improcolată în Timișoara; Adolf Feldmann, comerciant în Sillein; Alexandru și Maria Horovitz, manufacturiști în Cernăuți; L. M. Reinhartu Bruder, firmă comercială în Iași; David Adler, comerciant în Cernăuți; Ana Baudisch în Viena; Franciscă Friedrich, comerciantă în Praga; Maciej Borka, comerciant în Raskje; Aloisiu Heu jun., comerciant în Marburg.

**Prețul mărfurilor.**

**Piața din Brașov, 31 Decembrie n.** Grâu frumos hect. fl. 6.40, de mijloc 5.80, mai slab 5.40, grâu mestecat fl. 5.—, seacă frumoașă fl. 3.80, de mijloc 3.60 fl., mai slab —.—, orz frumos fl. 3.—, de mijloc 2.80, orz frumos fl. 1 0, de mijloc —.—, ocouruz fl. 4.10, mălaiu fl. 3.20, mazăre fl. —.—, linte fl. 11.— fasole fl. 3.50, séménța de in fl. 8.50, sém. de căneapă fl. 6.—, cartofi fl. 95.—, carnea de vită p. chilo 56 cr. carnea de porc 52 cr., de carnea berbecu —.

**Tirguțul de rimător în Steinaubach.** În 28 Decembrie n. s'au notat: unguresci bătrâni grei 42.— cr. până 43.— cr., unguresci grei tineri 45.— cr. până 46.— cr. de mijloc 42.— cr. până 42 1/2 cr., ușori 45.— cr. până 46.— cr., marfă țerânească grea 42.— cr. până 43.— cr., de mijloc 48.— cr. până 44.— cr. ușoră 40.— cr. până 42 1/2 cr., românesci, de Bakov, grei —.— cr. până —.— cr., transito grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito ușori 39.— cr. până 41.— cr.

**Bursa de mărfuri din Budapesta dela 29 Dec. n. 1892.**

Mărfuri	Cantitatea	Prețul per 100 chilogr.		Prețul per 100 chilo	
		de la	până	de la	până
Bănățeneș vechiu	74	—	75	7.80	7.40
Grâu dela Tisa	74	—	75	7.40	7.50
Grâu „Pesta“	74	—	75	7.35	7.45
Grâu de Alba-Reg.	74	—	75	7.85	7.4
„Baclos“	74	—	75	7.40	7.50
Grâu ung. de Nord	74	—	75	—	—

**Cursul țetei din Sibiu.**

Din 31 Decembrie n. 1892.

Mărfuri	Cump.	vând.
Hărțile-monești românești	9.45	9.52
Lire turcești	10.65	10.70
Imperiali	9.65	9.70
Rubla rusescă	1.19	1.20

**Bursa de Budapesta.**

Din 29 Decembrie n. 1892.

Mărfuri	Preț
Renta de aur ung. 8%	114.30
„ „ hărțile 5%	100.50
Imprumutul căilor ferate ung.	121.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	101.—
Bonuri rurale ung.	97.—
„ croato-slavone	97.—
Obligațiunile desp. regalilor	109.55
Imprumut cu premiu ung.	144.25
Losuri pentru regularea Țicși și Seghedin	139.—
Renta de hărțile austriacă	97.25
„ de argint austriacă	97.50
„ de aur austriacă	116.25
Losurile austriace din 1860	154.75
Acțiunile băncii austro-ungare	1048.—
„ de credit ung.	361.25
„ „ austr.	812.80
Serisuri fonciare ale institut. de cred și economii „Albina“	101.—
Argintul	—
Galbeni împărătesci	8.72
Napoleon-d'ori	9.55
Mărci 100 imp. germane	59.10
Londra 10 Livres sterlingi	—

**Bursa de Viena.**

Din 29 Decembrie n. 1892.

Mărfuri	Preț
Renta de aur ung. 8%	114.25
„ „ hărțile 5%	100.30
Imprumutul căilor ferate ung.	121.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	119.20
(Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. 2-a emisiune)	101.25
Bonuri rurale ung.	97.70
„ croato-slavone	105.50
Imprumut cu premiu ung.	143.50
Losuri pentru regularea Țicși și Seghedin	138.75
Renta de hărțile austriacă	97.75
„ de argint austriacă	97.40
„ de aur austriacă	116.70
Losuri austr. din 1860	—
Acțiunile băncii austro-ungare	1048.—
„ de credit ung.	362.—
„ „ austr.	813.—
Argintul	—
Galbeni împărătesci	8.53
Napoleon-d'ori	9.53
Mărci 100 imp. germane	59.12
Londra 10 Livres sterlingi	119.25

**Bursa de București.**

Din 29 Dec. st. v. — 4 oare p. m. Casa

Mărfuri	Preț
Renta rom. pr. 1875 5%	99.50
Renta română amort. 5%	96.50
(Schuldverschreib.)	—
Obli. de stat. C. F. R. 8%	102.75
Renta rom. (Rez. conr.) 8%	274.—

**Concurs.**

Comuna bisericească din Rusu, Oroszmező, posta N.-Ilanda, stațiune de cale ferată în Rusu, voină a edifica o biserică de piatră, prin aceasta deschide concurs până în 29 Ianuarie 1893. Planul, preliminarul și condițiile referitoare la edificarea bisericii se pot vedea la preotul din Rusu. Doritorii de a întreprinde sus numita edificare până la termenul prefapt, se se însușește în persoană sau în scris: Pentru orientare se notifică că preliminarul e satorit în suma de 7849 fl., 120 orgii de piatră, 50 mii cărămizi, 2000 mierțe mici var, 400 cără prund și teritor pentru facere de cărămidă dacă va fi de lipsă.

Rusu, în 21 Decembrie 1892.

Alexandru Ghelner, Aureliu Biltiu,  
protopop tract. preot local.  
Muresanu Gregoriu,  
curator prim. [6716] 6-8

Nr. 3538—1892. [2] 1-2

**Publicațiune.**

În 12 Ianuarie 1893 st. n. la 10 oare a. m. se vor vinde prin licitațiune la fața locului în pădurea „Bereul-roșiu” aparținătoare comunei Săcel 100 de stejari bătrâni.

Condițiunile detaliate se pot privi la subscrișul și la primăria din Săcel.

Săliște, 30 Decembrie 1892.

Pretorul-suprem:  
Leményi.

**CONCURS.**

„Reuniunea de consum, asociare în Blaj”, prin aceasta exerie concurs la postul de [6819] 2-3

**practicant de comptabilitate**

împreună cu un salariu anual de 3—400 fl.

Refectanții au de a-și substerne până în 10 Ianuarie 1893 st. n. cererile provădate cu documente.

Blaj, în 19 Decembrie 1892.

Consiliul administrativ.

Recunoscută de cea mai bună hârtie de țigări franțuzească

este

„LE GLORIA”

de

[4811] 4-20

Josif Bardou & Fils,

Perpignan-Paris.

60 medaile de aur, 16 diplome de onoare,  
20 diplome „Hors Concours”.

„LE GLORIA” hârtie de țigări întrece necondiționat pe toate celelalte hârtii de țigări existente în bunătațe și finețe.

„LE GLORIA” este numai atuncia fină când pe fiecare cărticică se prevede firma „Joseph Bardou et Fils” ca inscripțiune.

„LE GLORIA” hârtie de țigări se capătă cu marginile atât lustruase cât și dințate (perforate).

„LE GLORIA” se vinde și în tuburi de o analitate ne mai pomenită până acuma de excelentă.

„LE GLORIA” hârtie de țigări și tuburi se capătă în toate prăvăliile „Nürnberg și hârtie en gros” precum și la trafici.

La „Institutul Tipografic” în Sibiu se află următoarele tablouri de vânzare:

**Deputațiunea română la Viena.**

Prețul 1 fl. 50 cr.

**Vandalismul din Turda,**

6 fotografii, care reprezintă după natură casele dlui Dr. Rațiu după devastarea lor.

Prețul fiecărei fotografii 1 fl.

**Românii la Dobrișin**

sau

condamnarea dlui Dr. Vasile Lucaciu.

Prețul 1 fl. 50 cr.

**Institutul Tipografic din Sibiu.**

A eșit de sub tipar:

**Călinarul Poporului**

pe anul comun

1893.



Anul VIII.

SIBIU.

„Institutul Tipografic.”

Numai 20 cr. exemplarul.

Numai 20 cr. exemplarul.

Cuprinsul: Călinarul astronomic și bisericesc, cu povețe economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1893. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrilor. — Autoritățile bisericesci în Ungaria. — „Făr de noroc”, novelă de Ioan Russu-Șirianul; „Femeia numai după urs nu se duce”, poveste. — *Economic*: Ceva despre pâine; Un nou pom prețios; Cât costă urina? Curățirea pălărilor de păslă; Care găina când produce ouă multe. — *Poesii*: „Vântul”, de G. Coșbuc; „Craiu ielelor”, de Goethe, trad. de S. P-u; „Cortegiul”, de N. Tincu; „Muzica”, de N. G. Radulescu; „În copilăria mea”, de M. Grigoriadi de Bonachi; „Ca astăzi”, de Veronica Micle; „Poet și critic”, de G. Coșbuc. — *Partea haslie*: Reporter modern; Un lăudăros; Nu-i de vină; Calcă-a popă; Tiganul și iepuroaica. — Doine populare. — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Insetate.

Vendătorilor se dă rabatul cuvenit.

Asortare în abundență de  
**STOFE la MODĂ**  
și de doliu  
metrul dela 35 cr. în sus  
satine dublă.

**STOFE**  
pentru  
haine de bărbați și de copii  
metrul dela fl. 1.40 în sus.  
Lățimea 150 cm.

Barcheturi și cretoane  
de spălat.  
**Chiffone, pânzărie,**  
Olanderie.

**TRUSOURI**  
complete pentru mireasă.  
Comandarea  
a tot felul de albituri și chindiseală.  
Prețuri moderate.

Prăvălie nouă de modă.

Isvorul cel mai ieftin de cumpărat.

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. public, că am deschis în piața de aici o prăvălie cu manufactură, modă și Kunst-Galanterie, dispunând de un deposit bine asortat cu articolele aici menționate. Practicând mai mulți ani pe piațe mari în străinătate, sînt în plăcuta pozițiune a sta cu cele mai renumite fabrici în legătură, astfel nișuința mea este de a servi P. T. public cu articole cât se poate de solide și ieftine.

Cu distinsă stimă

[5445] 13-20

**Schuster Sándor în Deva**

Casele dlui Moldovan Sándor în piața.

**MUSTRE**  
trimitem cu plăcere și în provincie.

Mantile de dame și Paltoane.  
Corsete (miedere) muffuri și căciulițe,  
**Jupoane și Cămăși**  
de dame.

Jucării de copii.

Cadouri pentru Crăciun.

Pălării, cămăși, mănuși și încălțăminte  
de dame, bărbați și copii.  
GHETE  
de bărbați dela fl. 3.20 în sus.

Sub-îmbrăcăminte  
sistem Jäger  
pentru bărbați, femei și copii  
deasemenea ciorapi și mănuși.

Tot felul de  
lucruri începute de mână.  
Articole de galanterie  
Flori de decorat și cununi.  
Ploiere și umbrele.

Asortiment bogat  
de  
învăltoare și decoruri pentru haine.  
Mare magazin  
de catifea și peluche.

Basmale de Berlin,  
haine pentru copii, perdele.  
Tot felul de covoare,  
velințe de pat și mese.